

Kokkola–Vartius yhteysvälille on ennustettu tavaraliikenteen kasvua. Yhteysvälin merkittävimmät kuljetusvirrat muodostuvat Venäjän rautapelletin transitokuljetuksista. Rataosan Oulu–Kontiomäki–Vartius välityskyky on puutteellinen. Transitojunien liikennöintiä koskevan tavoitteen saavuttaminen edellyttää 925 metrin pituisten liikennepaikkojen käyttömahdollisuutta koko yhteydellä.

NYKYTILA

Oulu–Kontiomäki (166 km) on yksiraiteinen, sähköistetty, suojastettu, kauko-ohjattu ja junien kulunvalvonnalla varustettu rataosa. Rataosa kuuluu päällysrakenneluokkaan C1, sen suurin sallittu akselipaino on 225 kN ja sillä on 56 tasoristeystä. Rataosalla on sekä henkilöettä tavaraliikennettä. Rata kuuluu TEN-T-verkon kattavaan verkkoon ja rautateiden pääväyliin tavaraliikenteen profiililla.

V. 2018 rataosalla tehtiin 110 000 matkaa ja kuljetettiin 6,4 milj. tonnia tavaraa. Suurin osa kuljetuksista (3,9 milj. tonnia) oli Vartiuksesta Kokkolan satamaan ja Raahen suuntautuvia rautapellettikuljetuksia. Muita merkittäviä kuljetuksia olivat raakapuukuljetukset (n. 0,9 milj. tonnia), jotka suuntautuvat Oulun, Kemien ja Pietarsaaren metsäteollisuudelle. Rataosalla ei ole tapahtunut v. 2017–2018 tasoristeystonnettomuuksia.

Oulu–Kontiomäki -rataosan kuljetusmäärä on kasvanut vuosittaisia vaihteluita lukuun ottamatta koko 2000-luvun ajan. Kasvu on ollut lähes kokonaan seurausta rautapellettikuljetuksista. Rautapellettiliikenteen odotetaan kasvavan transiton osalta edelleen. Raakapuukuljetusten osalta Ylivieska–Iisalmi-rataosan sähköistys ja Iisalmen kolmioraide mahdollistavat muutoksen Kontiomäeltä Pietarsaaren suuntautuvien kuljetusten reitityksessä, mikä vähentäisi rataosan raakapuukuljetuksia.

Toisaalta Kemiin suunniteltu biotuotetehdas lisää toteutuessaan Kontiomäki-Oulu -rataosan raakapuukuljetuksia merkittävästi.

HANKE JA TAVOITTEET

Hankkeessa suunnitellaan uudet liikennepaikat Oulu – Kontiomäki välille. Liikennepaikat ovat Liminpuro Vaalan kunnan alueella, Kuusikkoniemi Paltamon kunnan alueella ja Niska sekä nykyisen Utajärven liikennepaikan jatkaminen Utajärven kunnan alueella. Liikennepaikkojen hyötypituus on 925 m. Kaikista liikennepaikoista tehdään erilliset ratasuunnitelmat.

Hankkeen tavoitteena on liikenteen häiriösietoisuuden parantaminen sekä Suomen teollisuuden ja transiton kuljetuskustannusten alentaminen.

AIKATAULU

- Ratasuunnitelmat ovat valmistuneet 06/2019 ja ne ovat hallinnollisessa käsittelyssä.
- Kaikki ratasuunnitelmat hyväksytään arviolta kevään 2020 aikana.
- Kohteiden toteuttamisesta ei ole tehty päätöstä.
- Toteutuspäätöksen jälkeen rakentamissuunnittelu ja rakentaminen kestävät noin kaksi vuotta.

KUSTANNUKSET

Liikennepaikkojen ratasuunnitelmien mukainen kustannusarvio yhteensä on 22,9 milj.€ (MAKU 130 2010=100).

Niskan lp 6,5 milj. €,
 Utajärven lp 3,9 milj. €,
 Liminpuron lp 6,8 milj. €,
 Kuusikkoniemen lp 5,7 milj. €.

VAIKUTUKSET

- ⊕ Edistää rautatiekuljetusten kilpailukykyä
- ⊕ Mahdollistaa pitkien junien kohtaamisen lisäten rataosan kapasiteettia
- ⊖ Kasvanut liikenne lisää melu- ja värinähaittoja